Prima instanță: Judecătoria Chișinău /sediul Centru/ Judecător: I. Secrieru-Coșleț
Dosarul nr. 2r-1979/24
2-24053164-02-25r-28062024

D E C I Z I E

31 octombrie 2024 *****

Colegiul civil, comercial și de
contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă şi Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de executorul judecătoresc Balan Cornelia, împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 04 iunie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia cu privire la anunțarea în căutare a debitorului *****,-

a c o n s t a t a t:

La data de 15.05.2024, la judecătoria Chișinău, sediul Centru, a parvenit, și, a fost repartizat demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia privind anunțarea în căutare a debitorului *****.

În motivarea demersului s-a invocat că, în procedura de executare se află documentul executoriu nr. 2-5319/2023 din 02.08.2023 emis de judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul SRL”Credite pentru toți” a datoriei în sumă totală de 25107,28 lei. La data de 13.12.2023 a fost intentată procedura de executare conform titlului executoriu dat și aplicate măsuri de asigurare a executării.

În continuare s-a indicat în demers că, fiind citat la biroul executorului judecătoresc pentru achitarea datoriei, debitorul nu s-a prezentat și nici nu a prezentat dovada achitării datoriei.

Conform informației ÎS”Cadastru”, debitorul nu deține bunuri imobile, iar din informația din baza de date ACCES, aceasta nu deține mijloace de transport, nu este asociat al vreunei personae juridice, nu este angajat, iar pe conturile deținute

conform informațiilor instituțiilor financiare/bancare, nu sunt mijloace suficiente pentru acoperirea datoriei.

La fel, a mai menționat deponentul că, în baza informației de la Primăria com.***** mun.Chișinău, debitorul nu locuiește pe teritoriul unității teritorial administrative date, și, locul aflării nu este cunoscut.

Astfel, indică executorul judecătoresc că, debitorul a fost citat repetat pentru a se prezenta la sediul biroului executorului judecătoresc, dar nu s-a prezentat, nu a achitat datoria, iar locul aflării nu este cunoscut, ceea ce împiedică executarea documentului executoriu menționat și consideră necesar de a anunța în căutare debitorul.

Drept urmare, executorul judecătoresc Balan Cornelia în temeiul art. 22 și art. 72 din Codul de executare, s-a adresat în instanța de judecată cu demers privind anunțarea în căutare a debitorului *****.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 04 iunie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia, privind anunțarea în căutare a debitorului *****.

În motivarea soluției date instanța de fond a indicat, că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile de căutare posibile și necesare înaintea implicării resurselor de stat și anume ale poliției în căutarea debitorului în situația în care executorul judecătoresc nu a epuizat toate posibilitățile proprii pentru executarea silită.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 iunie 2024, executorul judecătoresc Balan Cornelia a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 04 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul, cu dispunerea măsurilor solicitate.

În motivarea recursului s-a indicat, că la etapa dată debitorul nu și-a onorat obligațiile, domiciliul debitorului nu este cunoscut în ceia ce privește adresa concretă a acestuia, situația dată face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, dat fiind faptul că este necesară stabilirea locului aflării debitorului și aplicarea sechestrului pe bunurile debitorului de la domiciliul acestuia, or, pentru întreprinderea acestor acțiuni în vederea căutării debitorului organele de poliție dispun de un spectru mai larg de acțiuni în vederea stabilirii acestuia și informării despre situația creată.

Mai declară recurentul, că a solicitat instanței de judecată admiterea demersului de anunțare în căutare a debitorului tocmai pentru a executa cât mai eficient actul judecătoresc.

Intimatul/ debitor *****, fiind informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referința la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dezbătută.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu pretențiile recurentului,

motivele de fapt și temeiurile de drept expuse și invocate de acesta în cererea de recurs și demersul înaintat instanței în coroborare cu legislația pertinentă cauzei, Colegiul consideră recursul fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea actului judecătoresc atacat, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

Colegiul constată recursul declarat de executorul judecătoresc Balan Cornelia, la data de 19 iunie 2024 asupra încheierii emise de instanța de fond la 04 iunie 2024, Urmare a acestui fapt instanța atestă că recursul a fost declarat în termenul stabilit de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil cazului.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod și de alte Legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea atacată.

În corespundere cu prevederile art. 72 Cod de executare:

(1) În cazul când prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege, de documentul executoriu sau când executorul judecătoresc ori creditorul o consideră necesară, iar locul de aflare a debitorului nu este cunoscut, instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc sau la cererea creditorului, adoptă o încheiere de căutare a debitorului. Demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului se examinează pe baza materialelor anexate la demers. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

(2) Căutarea debitorului persoană fizică se efectuează de către organul

afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află ultimul domiciliu al debitorului.

(3) Căutarea debitorului persoană juridică se efectuează de către executorul judecătoresc, la cererea creditorului.

(4) Încheierea privind căutarea debitorului sau privind refuzul de a da debitorul în căutare poate fi contestată cu recurs.

Conform prevederilor art. 269 alin. (4) Cod de procedură civilă încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că, la 15 mai 2024, executorul judecătoresc Balan Cornelia a intentat procedura de executare silită a documentul executoriu nr. 2-5319/2023 din 02.08.2023 emis de judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul SRL"Credite pentru toți" a datoriei în sumă totală de 25107,28 lei.

Astfel, prin încheierea nr. 075-2955/2023 din 13 decembrie 2023 executorul judecătoresc Balan Cornelia a intentat procedura de executare a documentului executoriu menționat, totodată au fost aplicate măsuri de asigurare a executării documentului executoriu. Debitorul fiind citat de nenumărate ori la biroul executorului judecătoresc, acesta nu s-a prezentat.

De asemenea, Colegiul atestă că în continuarea procedurii de executare de către executorul judecătoresc au fost efectuate următoarele acțiuni de executare, astfel, urmare a acțiunilor date se înregistrează că, debitorul are înregistrată viza de domiciliu în mun.Chișinău, sat.*****, str.D.Cantemir 11 (f.d.9), nu dispune de mijloace de transport cu drept de proprietate(f.d.10), nu este fondator a persoanelor juridice(f.d.11), a ieșit de pe teritoriul RM la data de 03.05.2022(f.d.12), dispune de cont bancar, dar mijloacele bănești nu sunt suficiente(f.d. 13, 21,22,23, 24,25-30, 35), precum și se atestă că, nu dispune de bunuri imobile.(f.d.14)

La fel din materialele cauzei rezultă că, conform informației de la Primăria com.***** mun.Chișinău, din care rezultă că, debitorul ***** este la evidență a gospodăriilor populației deținute de către Primăria com.Băcioi pe adresa mun.Chișinău, sat.*****, str.D.Cantemir 11, și, că, nu deține informații referitor la domiciliul în prezent pe teritoriul localității a persoanei date.(f.d.41)

Totodată din actele procedurii de executare se atestă că potrivit informației ACCES-1, debitorul nu figurează în calitate de asociat al unei întreprinderi, iar conform informației CNAM, debitorul nu activează în câmpul muncii. Conform comunicatelor informative de la instituțiile financiare de pe teritoriul RM, rezultă că a fost aplicat sechestru pe contul debitorului, însă nu dispune de mijloace financiare în cont.

Din aceste motive, executorul judecătoresc Cornelia Balan a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a executării anunțarea în căutare a debitorului.

Examinând demersul numit, prima instanță prin încheierea din 04 iunie 2024, l-a respins, pe motiv că din demersul înaintat, cât și din materialele anexate la acesta nu rezultă necesitatea și oportunitatea de aplicare a măsurii solicitate, în acest sens nefiind prezentate care-va probe.

Mai mult, judecătorul instanței de fond a reținut că la materialele demersului lipsesc înscrisuri care ar confirma că executorul judecătoresc Balan Cornelia a ieșit la fața locului (la adresa de domiciliu), pentru a identifica datele de contact a debitorului *****. Or, se impune a fi precizat că întru stabilirea locului de aflare al debitorului, executorul judecătoresc trebuie să realizeze toate măsurile posibile în vederea stabilirii locului aflării debitorului și/sau a bunurilor acestuia, și comunicării actelor de procedură cum ar fi: solicitarea informației de la autoritățile publice în vederea ce ține de părăsirea hotarelor țării, comunicarea actelor de procedură prin intermediul Monitorului Oficial al Republicii Moldova, informația instituțiilor bancare cu privire la existența a conturilor deschide și/sau a mijloacelor financiare existente.

Astfel, judecătorul primei instanțe a menționat că, în lipsa elucidării aspectelor sus-nominalizate, și anexării acestor înscrisuri relevante, executorul judecătoresc, nu a demonstrat că a întreprins tot ansamblul de măsuri prevăzut de Codul de executare, pentru identificarea locului de aflare al debitorului, și locul de aflare al bunurilor acestuia. Iar, referitor la cea de a doua condiție, și anume prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege, de documentul executoriu sau executorul judecătoresc / creditorul consideră necesară prezența, judecătorul a subliniat că, în demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia nu au fost indicate acțiunile de executare la care este necesară prezența debitorului.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 iunie 2024 executorul judecătoresc Balan Cornelia a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 04 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul, cu dispunerea măsurilor solicitate.

Colegiul, analizând materialele cauzei, motivele invocate de executorul judecătoresc în susținerea demersului și recursului, starea de fapt existentă și cadratul legal aplicabil acesteia, conchide despre legalitatea încheierii atacate și netemeinicia demersului înaintat.

Or, executorul judecătoresc nu a probat demersul său, deoarece nu a indicat necesitatea și nu a confirmat necesitatea prezenței debitorului pentru a fi executat documentul executoriu, cum nu a demonstrat că lipsa debitorului este unicul

impediment de executare a documentului executoriu și, de aceia prezența ultimului la executor este stringentă, necesară și obligatorie.

Astfel, Completul judiciar atestă că, atât din demersul înaintat, cât și din materialele anexate la acesta nu rezultă necesitatea și oportunitatea aplicării măsurilor solicitate, în acest sens nefiind prezentate probe suficiente și admisibile, iar executorul judecătoresc în demers nu a indicat care anume măsuri urmează a fi efectuate/executate cu participarea obligatorie a debitorului și care este cauze prezenței obligatorii a debitorului, pentru a fi posibilă executarea hotărârii judecătorești și stingerea datoriei (cerință expres prevăzută de norma legală).

La fel, Colegiul nu poate admite motivul invocat de executorul judecătoresc, potrivit căruia acesta ar fi întreprins toate acțiunile și măsurile posibile pentru executarea documentului executoriu. Or, din actele de citare anexate la demersul în speță, nu se atestă informarea debitorului despre intentarea procedurii de executare

Mai mult, conform informației de traversare a frontierei de stat se atestă că, la momentul intentării procedurii de executare, debitorul ieșise de pe teritoriul țării, iar careva informație referitor la revenirea sa nu se atestă. Aceasta în consecință ar implica un caracter formal al măsurii solicitate la caz, și care, nu ar asigura executarea actului executoriu.

Astfel, informația referitor la traversarea frontierei de stat de către debitor cuprinde perioada 07.12.2023-12.12.2023, adică până la intentarea procedurii de executare, ulterior vreo informație asupra aspectului dat nu se conține, respectiv rezultă că executorul judecătoresc nu a întreprins nici o vizită la domiciliul debitorului, iar doar informația Primăriei com.***** mun.Chișinău nu este suficientă pentru a stabili că, locul aflării debitorului nu este cunoscut.

Per ansamblu, lipsa acestor acțiuni implică lipsa temeiurilor conform art.72 cod de executare de anunțare în căutare a debitorului. Or, doar citarea debitorului și informația Primăriei com.***** mun.Chișinău, fără actualizarea informației referitor la întoarcerea debitorului pe teritoriul țării și fără întreprinderea unei vizite la locul de domiciliu nu sunt suficiente pentru concluzia că, locul aflării debitorului nu este cunoscut.

În acest sens Colegiul face trimitere și la jurisprudența Curții Constituționale, ce se referă la situații similare sau analogice, având ca obiect limitarea persoanei în dreptul de libera circulație, care prin Hotărârea nr. 7 din 05.04.2011 a statuat că: „…interdicția de a părăsi țara fiind măsura legală de asigurare a executării efective a hotărârii judecătorești nu reprezintă o ingerință nejustificată în dreptul la libera circulație, garantat de art. 27 din Constituție și normele actelor internaționale.” Colegiul găsește aplicabilă situației această constatare, deoarece anunțarea în căutare a debitorului afectează, într-un anumit mod, libera circulație a acestuia, impunându-i, de și pentru o durată relativ scurtă și cu efect mai redus în comparație cu interdicția de a părăsi țara, impedimente și

limitări de circulație.

Astfel, Curtea a statuat că dreptul persoanei la libera circulaţie, protejat de art. 27 din Constituţia Republicii Moldova şi de instrumentele internaţionale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Acest drept poate fi restrâns, exercitarea lui impunând respectarea condiţiilor prevăzute de lege. Curtea a reţinut, că orice limitare a dreptului persoanei la libera circulaţie trebuie să corespundă anumitor exigenţe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporţionalitatea acesteia cu scopul urmărit. În acest sens făcând referire la dispozițiile art. 54 din Constituţie,

Curtea a relatat că exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrângeri, decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sânt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei.

Curtea a relevat, că acțiunile ce au ca obiect restrângerea dreptului la libera circulație constituie măsuri excepţionale, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu și, corespunzător, acestea urmând a fi aplicate doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul de executare. După conţinutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicţii ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.

La fel, Colegiul relevă, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că în cazul unor litigii, având ca subiect ingerința în dreptul de libera circulație, măsura respectivă instituită în privința unei persoane debitoare, ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane și, anume, protejarea drepturilor și intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un Titlu executoriu. În cazul Reiner vs Bulgaria (cererea nr. 46343/99 din 23 mai 2006) CtEDO a estimat: „...din principiul proporționalității reiese, că restricția privind dreptul de a părăsi țara sa din cauza unei datorii neachitate, nu poate fi justificată decât în măsura, în care urmărește un scop - perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăsește țara, ar putea compromite șansele de a percepe suma în cauză”.

Conform constatărilor CtEDO, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal și să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a documentului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile în vederea perceperii datoriei prin alte mijloace, astfel încât restricția să fie o ultimă soluție de natură a influenta conduita și responsabilitatea debitorilor pentru executarea obligațiilor avute.

În sensul descris instanța stabilește, că dreptul persoanei la libera circulație, protejat de prevederile art. 27 din Constituția Republicii Moldova și de instrumentele internaționale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Respectiv, acest drept poate fi restrâns, exercitarea lui impunând respectarea condițiilor prevăzute de lege, urmând a fi respectat echilibrul dintre scopul urmărit prin măsura instituită, dreptul și interesul creditorului și drepturile ocrotite de lege ale debitorului, iar ingerința în acest drept, prin limitarea debitorului în libertatea de circulație, urmând să fie proporțională cu scopul urmărit.

De asemenea art. 2 paragraf 3 din Protocolul nr. 4 CEDO stipulează, că exercitarea dreptului la libera circulație nu poate face obiectul altor restrângeri, decât al celor care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

În actualul caz, potrivit situației constate, Colegiul nu a identificat prezența împrejurărilor care indică la existenta tuturor premiselor de instituire a unei restricții, ce vizează într-un anumit fel, de și într-un grad mai redus, dreptul debitorului la libera circulație, deoarece executorul judecătoresc nu a demonstrat epuizarea tuturor măsurilor posibile de efectuat în scopul asigurării executării documentului executoriu.

La fel, Completul judiciar reiterează, că executorul judecătoresc nici nu a indicat și nici nu a demonstrat necesitatea prezenței debitorului și, că anunțarea acestuia în căutare este ultima măsură posibil de efectuat care va garanta executarea documentului executoriu.

Corespunzător, omisiunile constate indică la netemeinicia recursului și corectitudinea soluției date de instanța de fond. Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată, că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia privind anunțarea în căutare a debitorului *****, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Balan Cornelia.

Se menține încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ 04 iunie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc Balan Cornelia privind anunțarea în căutare a debitorului *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței Ana Panov
Judecătorul
Judecătorii Natalia Mămăligă

Ala Malîi